

<i>Rodzaj dokumentu:</i>	Sprawozdanie za rok 2020
<i>Egzamin:</i>	Egzamin maturalny
<i>Przedmiot:</i>	Język francuski
<i>Poziom:</i>	Poziom podstawowy Poziom rozszerzony
<i>Termin egzaminu:</i>	Termin główny – czerwiec 2020 r.
<i>Data publikacji dokumentu:</i>	30 października 2020 r.

Opracowanie

Beata Trzcińska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)

Katarzyna Gańko (Centralna Komisja Egzaminacyjna)

Beata Zawisza (Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łodzi)

Opieka merytoryczna

dr Marcin Smolik (Centralna Komisja Egzaminacyjna)

Ludmiła Stopińska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)

Współpraca

Beata Dobrosielska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)

Agata Wiśniewska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)

Mariola Jaśniewska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)

Pracownie ds. Analiz Wyników Egzaminacyjnych okręgowych komisji egzaminacyjnych

Centralna Komisja Egzaminacyjna
ul. Józefa Lewartowskiego 6, 00-190 Warszawa
tel. 22 536 65 00, fax 22 536 65 04
e-mail: sekretariat@cke.gov.pl
www.cke.gov.pl

Język francuski

Poziom podstawowy

1. Opis arkusza

Arkusz egzaminacyjny z języka francuskiego na poziomie podstawowym składał się z 40 zadań zamkniętych różnego rodzaju (wyboru wielokrotnego, prawda/fałsz, zadań na dobieranie) oraz jednego zadania otwartego rozszerzonej odpowiedzi. Zadania sprawdzały wiadomości oraz umiejętności w czterech obszarach: rozumienia ze słuchu (15 zadań zamkniętych), rozumienia tekstów pisanych (15 zadań zamkniętych), znajomości środków językowych (10 zadań zamkniętych) i tworzenia wypowiedzi pisemnej (1 zadanie otwarte). Zadania sprawdzające rozumienie ze słuchu były oparte na nagranych tekstach, odtworzonych podczas egzaminu z płyty CD, natomiast zadania sprawdzające rozumienie tekstów pisanych oraz jedno zadanie sprawdzające znajomość środków językowych były oparte na tekstach autentycznych lub adaptowanych zamieszczonych w arkuszu egzaminacyjnym. Za rozwiązanie wszystkich zadań zdający mógł otrzymać 50 punktów (1 punkt za każde zadanie zamknięte oraz 10 punktów za wypowiedź pisemną).

2. Dane dotyczące populacji zdających

TABELA 1. Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym*

Liczba zdających		520
Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym	z liceów ogólnokształcących	499
	z techników	21
	ze szkół na wsi	5
	ze szkół w miastach do 20 tys. mieszkańców	18
	ze szkół w miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	89
	ze szkół w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców	408
	ze szkół publicznych	468
	ze szkół niepublicznych	52
	kobiety	374
	mężczyźni	146
	bez dysleksji rozwojowej	470
	z dysleksją rozwojową	50

* Dane w tabeli dotyczą wszystkich tegorocznych absolwentów.

Z egzaminu zwolniono 56 uczniów – laureatów i finalistów Ogólnopolskiej Olimpiady Języka Francuskiego.

TABELA 2. Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych

Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	2
	słabowidzący	0
	niewidomi	0
	słabosłyszący	0
	niesłyszący	0
	ogółem	2

3. Przebieg egzaminu

TABELA 3. Informacje dotyczące przebiegu egzaminu

Termin egzaminu		23 czerwca 2020 r.	
Czas trwania egzaminu		120 minut	
Liczba szkół		246	
Liczba zespołów egzaminatorów*		9	
Liczba egzaminatorów*		65	
Liczba obserwatorów ¹ (§ 8 ust. 1)		1	
Liczba unieważnień ²	w przypadku:		
	art. 44zzv pkt 1	stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	0
	art. 44zzv pkt 2	wniesienia lub korzystania przez zdającego w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego	0
	art. 44zzv pkt 3	zakłócenia przez zdającego prawidłowego przebiegu egzaminu	0
	art. 44zzw ust. 1	stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	0
	art. 44zzy ust. 7	stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzenia egzaminu	0
	art. 44zzy ust. 10	niemożności ustalenia wyniku (np. zaginięcie karty odpowiedzi)	0
Liczba wglądów ² (art. 44zzz)		17	

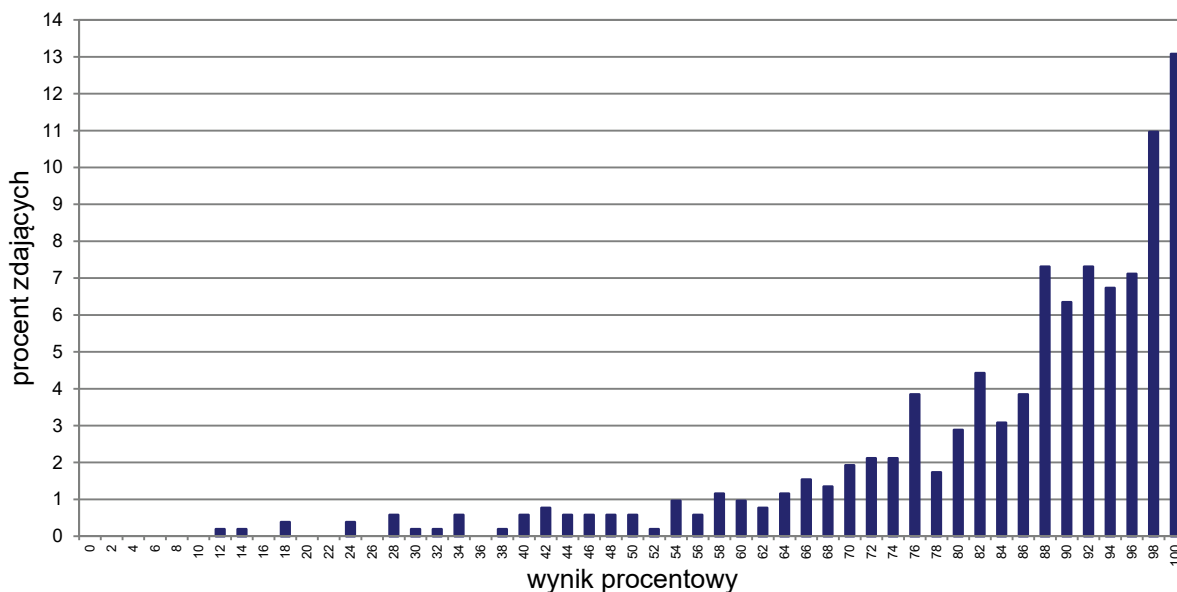
* Dane dotyczą obu poziomów egzaminu (podstawowego i rozszerzonego) łącznie.

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego (Dz.U. z 2016 r. poz. 2223, z późn. zm.).

² Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2020 r. poz. 1327).

4. Podstawowe dane statystyczne

Wyniki zdających

WYKRES 1.

Rozkład wyników zdających

TABELA 4.

Wyniki zdających – parametry statystyczne*

Zdający	Liczba zdających	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)	Odsetek sukcesów**
ogółem	520	12	100	90	100	84	17	98
w tym:								
z liceów ogólnokształcących	499	18	100	90	100	85	15	99
z techników	21	12	98	54	34	56	28	76
bez dysleksji rozwojowej	470	12	100	90	100	85	17	98
z dysleksją rozwojową	50	18	100	88	88	79	21	98

* Parametry statystyczne są podane dla grup liczących 30 lub więcej zdających.

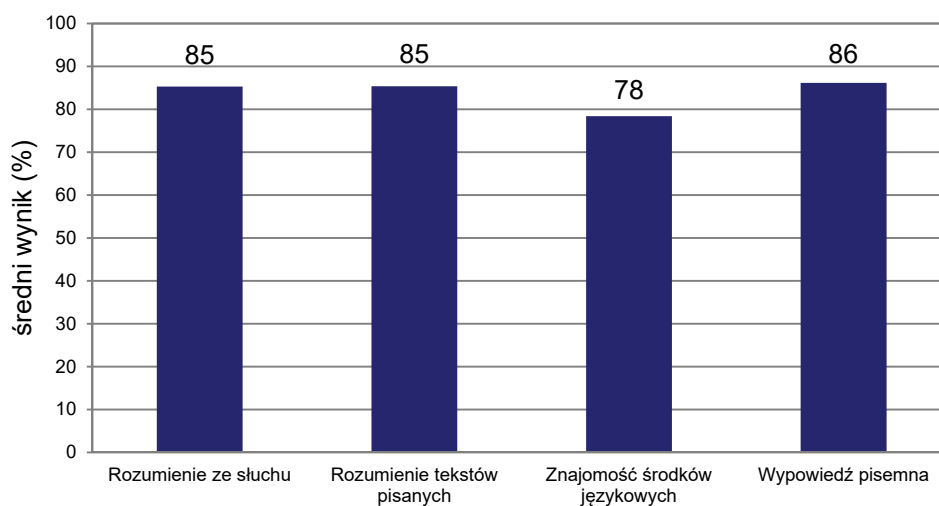
** Dane dotyczą tegorocznych absolwentów, którzy przystąpili do wszystkich egzaminów obowiązkowych.

Poziom wykonania zadań

TABELA 5. Poziom wykonania zadań

Wymagania ogólne	Numer zadania	Wymagania szczegółowe / Kryteria	Poziom wykonania zadania (%)
II. Rozumienie wypowiedzi (ustnych) tj. Rozumienie ze słuchu	1.1.	2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	93
	1.2.		81
	1.3.		90
	1.4.		78
	1.5.		83
	2.1.	2.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	93
	2.2.	2.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	91
	2.3.	2.5) Zdający określa kontekst wypowiedzi.	88
	2.4.	2.1) Zdający określa główną myśl tekstu.	78
	3.1.	2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	82
	3.2.		77
	3.3.		87
	3.4.		87
	3.5.	2.5) Zdający określa kontekst wypowiedzi.	89
3.6.	2.1) Zdający określa główną myśl tekstu.	82	
II. Rozumienie wypowiedzi (pisemnych) tj. Rozumienie tekstów pisanych	4.1.	3.2) Zdający określa główną myśl poszczególnych części tekstu.	92
	4.2.		84
	4.3.		96
	4.4.		95
	5.1.	3.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	94
	5.2.	3.1) Zdający określa główną myśl tekstu.	88
	5.3.	3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	87
	6.1.	3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	71
	6.2.		75
	6.3.		84
	6.4.		86
	6.5.	3.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	68
	7.1.	3.6) Zdający rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu.	90
	7.2.		87
7.3.	84		
I. Znajomość środków językowych	8.1.	1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	75
	8.2.		67
	8.3.		67
	8.4.		65
	8.5.		78
	9.1.	1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	97
	9.2.		94
	9.3.		89
	9.4.		57
	9.5.		95

I. Znajomość środków językowych III. Tworzenie wypowiedzi IV. Reagowanie na wypowiedzi tj. Wypowiedź pisemna	10.	5.4. Zdający relacjonuje wydarzenia z przeszłości. 5.7. Zdający przedstawia zalety [...] różnych rozwiązań i poglądów. 5.8. Zdający opisuje [...] plany na przyszłość. 7.2. Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.	treść	86
			spójność i logika wypowiedzi	93
		1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	zakres środków językowych	87
			poprawność środków językowych	79

WYKRES 2.

Średnie wyniki zdających w zakresie poszczególnych obszarów umiejętności.

Poziom rozszerzony

1. Opis arkusza

Arkusz egzaminacyjny z języka francuskiego na poziomie rozszerzonym składał się z 29 zadań zamkniętych różnego rodzaju (wyboru wielokrotnego, zadań na dobieranie) oraz 9 zadań otwartych, w tym 8 krótkiej i 1 rozszerzonej odpowiedzi. Zadania sprawdzały wiadomości oraz umiejętności w czterech obszarach: rozumienia ze słuchu (12 zadań zamkniętych), rozumienia tekstów pisanych (13 zadań zamkniętych), znajomości środków językowych (4 zadania zamknięte i 8 zadań otwartych krótkiej odpowiedzi) oraz tworzenia wypowiedzi pisemnej (1 zadanie otwarte rozszerzonej odpowiedzi). Zadania sprawdzające rozumienie ze słuchu były oparte na nagranych tekstach, odtworzonych podczas egzaminu z płyty CD, natomiast zadania sprawdzające rozumienie tekstów pisanych oraz dwa zadania sprawdzające znajomość środków językowych były oparte na tekstach autentycznych lub w minimalnym stopniu adaptowanych zamieszczonych w arkuszu egzaminacyjnym. Za rozwiązanie wszystkich zadań zdający mógł otrzymać 50 punktów (1 punkt za każde zadanie zamknięte lub otwarte w obszarach rozumienia ze słuchu, rozumienia tekstów pisanych i znajomości środków językowych oraz 13 punktów za wypowiedź pisemną).

2. Dane dotyczące populacji zdających

TABELA 6. Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym*

Liczba zdających		917
Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym	z liceów ogólnokształcących	875
	z techników	42
	ze szkół na wsi	13
	ze szkół w miastach do 20 tys. mieszkańców	55
	ze szkół w miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	183
	ze szkół w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców	666
	ze szkół publicznych	846
	ze szkół niepublicznych	71
	kobiety	704
	mężczyźni	213

* Dane w tabeli dotyczą wszystkich tegorocznych absolwentów.

Z egzaminu zwolniono 56 uczniów – laureatów i finalistów Ogólnopolskiej Olimpiady Języka Francuskiego.

TABELA 7. Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych

Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	1
	słabowidzący	0
	niewidomi	0
	słabosłyszący	1
	niesłyszący	0
	ogółem	2

3. Przebieg egzaminu

TABELA 8. Informacje dotyczące przebiegu egzaminu

Termin egzaminu		23 czerwca 2020 r.	
Czas trwania egzaminu		150 minut	
Liczba szkół		384	
Liczba zespołów egzaminatorów*		9	
Liczba egzaminatorów*		65	
Liczba obserwatorów ¹ (§ 8 ust. 1)		2	
Liczba unieważnień ²	w przypadku:		
	art. 44zzv pkt 1	stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	0
	art. 44zzv pkt 2	wniesienia lub korzystania przez zdającego w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego	0
	art. 44zzv pkt 3	zakłócenia przez zdającego prawidłowego przebiegu egzaminu	0
	art. 44zzw ust. 1	stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	0
	art. 44zzy ust. 7	stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzenia egzaminu	0
	art. 44zzy ust. 10	niemożności ustalenia wyniku (np. zaginięcie karty odpowiedzi)	0
Liczba wglądów ² (art. 44zzz)		24	

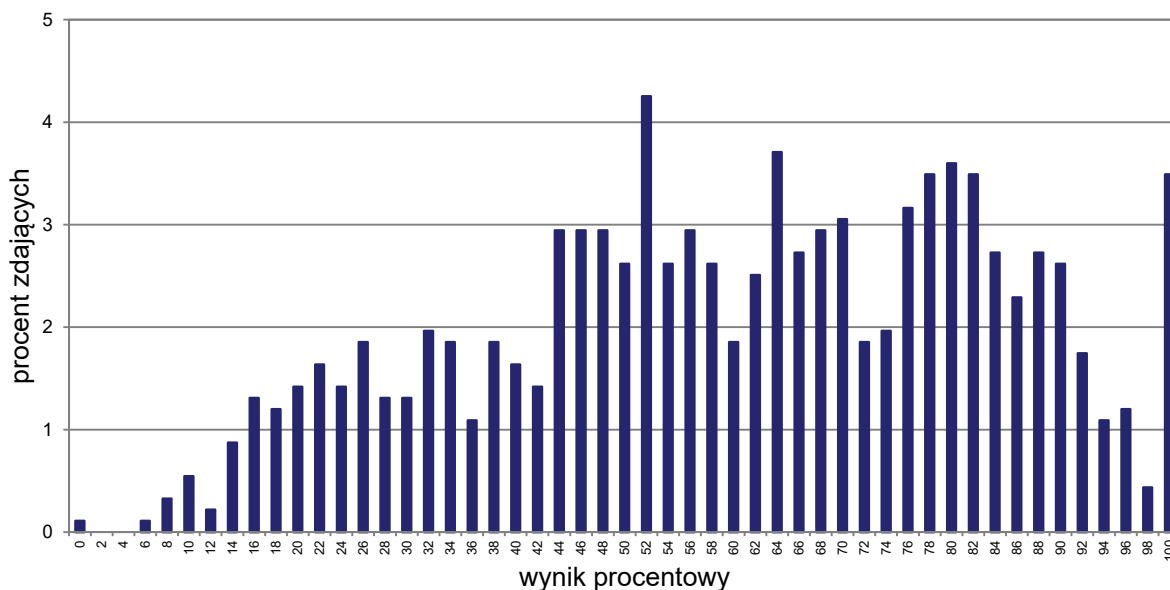
* Dane dotyczą obu poziomów egzaminu (podstawowego i rozszerzonego) łącznie.

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego (Dz.U. z 2016 r. poz. 2223, z późn. zm.).

² Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2020 r. poz. 1327).

4. Podstawowe dane statystyczne

Wyniki zdających

WYKRES 3.

Rozkład wyników zdających

TABELA 9.

Wyniki zdających – parametry statystyczne*

Zdający	Liczba zdających	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
ogółem	917	0	100	62	52	60	23
w tym:							
z liceów ogólnokształcących	875	0	100	62	52	61	23
z techników	42	8	80	34	14	39	23

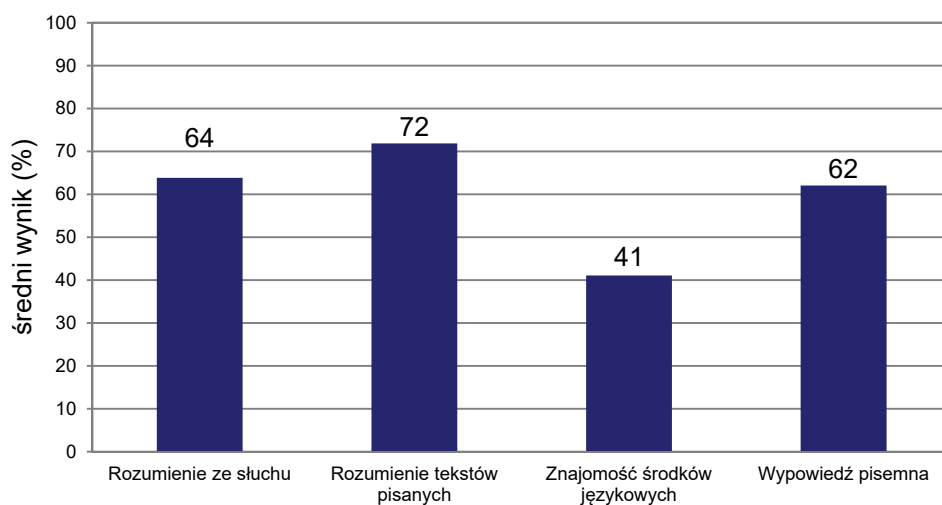
* Dane dotyczą tegorocznych absolwentów. Parametry statystyczne są podane dla grup liczących 30 lub więcej zdających.

Poziom wykonania zadań

TABELA 10. Poziom wykonania zadań

Wymagania ogólne	Numer zadania	Wymagania szczegółowe / Kryteria	Poziom wykonania zadania (%)
II. Rozumienie wypowiedzi (ustnych) tj. Rozumienie ze słuchu	1.1.	2.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	70
	1.2.	2.1) Zdający określa główną myśl tekstu.	78
	1.3.	2.5) Zdający określa kontekst wypowiedzi.	51
	2.1.	2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	58
	2.2.		63
	2.3.		62
	2.4.		62
	3.1.	2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	56
	3.2.		66
	3.3.		64
	3.4.		64
	3.5.	2.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	72
	II. Rozumienie wypowiedzi (pisemnych) tj. Rozumienie tekstów pisanych	4.1.	3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.
4.2.		72	
4.3.		67	
4.4.		54	
5.1.		3.6) Zdający rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu.	80
5.2.			87
5.3.			92
5.4.			82
6.1.		3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	68
6.2.			58
6.3.		3.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	53
6.4.		3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	78
6.5.		3.1) Zdający określa główną myśl tekstu.	74
I. Znajomość środków językowych	7.1.	1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	72
	7.2.		54
	7.3.		32
	7.4.		47
	8.1.	1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	66
	8.2.		48
	8.3.		29
	8.4.		31
	9.1.	1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	47
	9.2.		20
	9.3.		26
	9.4.		21

I. Znajomość środków językowych III. Tworzenie wypowiedzi IV. Reagowanie na wypowiedzi tj. Wypowiedź pisemna	10.	5.2 R) Zdający przedstawia w logicznym porządku argumenty za i przeciw danej tezie lub rozwiązaniu. 5.3) Zdający przedstawia fakty z przeszłości i teraźniejszości. 5.5) Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie, poglądy i uczucia. 5.9) Zdający opisuje doświadczenia swoje i innych.	zgodność z poleceniem	69
		5.12) Zdający stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze. 5.13) Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi w zależności od sytuacji.	spójność i logika wypowiedzi	74
		1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	zakres środków językowych	55
			poprawność środków językowych	50

WYKRES 4.

Średnie wyniki zdających w zakresie poszczególnych obszarów umiejętności.

Komentarz

Poziom podstawowy

Do egzaminu z języka francuskiego na poziomie podstawowym przystąpili w większości abiturienti o wysokich kompetencjach językowych. Średni wynik uzyskany za rozwiązanie zadań w arkuszu wyniósł 84% punktów.

Zdający osiągnęli najwyższe wyniki za wypowiedź pisemną (średni wynik – 86% punktów). Nieco niższe za zadania sprawdzające rozumienie ze słuchu i rozumienie tekstów pisanych (średni wynik w obydwu obszarach – 85%). Gorzej poradzili sobie z zadaniami sprawdzającymi znajomość środków językowych (średni wynik – 78%).

W obszarze rozumienia ze słuchu zdający uzyskali taki sam średni wynik (84%) za zadania sprawdzające umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji i za zadania sprawdzające ogólne rozumienie tekstu.

W zadaniu 1. sprawdzającym umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji wyniki zdających były wysokie: od 78% do 93%. Najłatwiejsze okazało się zadanie 1.1., w którym należało zdecydować, czy zdanie *Nora avait un bon travail en Irlande*. jest prawdziwe czy fałszywe. Poprawną odpowiedź wskazało 93% zdających. Było to również najłatwiejsze zadanie w obszarze rozumienia ze słuchu. W udzielonym wywiadzie Nora, młoda Irlandka mieszkająca w Paryżu, stwierdza: *Je n'ai pas trouvé d'emploi en Irlande*. Określenia: *travail* i *emploi* to synonimy, zatem, po wysłuchaniu zdania przeczącego wypowiedzianego przez Norę, maturzyści słusznie uznali zdanie 1.1. za fałszywe. W obrębie tego zadania największym wyzwaniem było zadanie 1.4. *Nora déteste les rues sales à Paris*. Poprawnie rozwiązało je 78% zdających. W wywiadzie Nora przedstawia niestandardowy obraz Paryża, mówiąc o zaśmieconych ulicach i o brudnych dzielnicach. Tak więc zdanie 1.4. jest prawdziwe. Maturzyści, którzy uznali je za fałszywe być może nie zwrócili uwagi na zdanie pojawiające się w nagraniu: *J'ai horreur des papiers qui traînent*, które wyklucza odpowiedź *Faux*.

Umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji sprawdzana była także w zadaniu 3. Wyniki zdających wahały się od 77% do 87% poprawnych odpowiedzi. Przyjrzyjmy się zadaniu 3.2., które okazało się dla zdających najtrudniejsze.

Tekst 2.

3.2. La bouillabaisse a été appelée « plat du pauvre » car

- A. on la payait bon marché dans les restaurants.
- B. on en mangeait avec du pain.
- C. on la préparait avec des poissons non vendus.

Transkrypcja:

Oui, vous avez raison ! La bouillabaisse... Eh bien, c'était la soupe des pêcheurs de Marseille. Après le travail, ils faisaient chauffer une casserole pleine d'eau dans laquelle ils mettaient les poissons qui leur restaient à la fin de leur journée au marché, c'est pourquoi on l'appelait « plat du pauvre ». Le bouillon était versé sur du pain et le poisson était mangé séparément. C'est au XVIIIe siècle que ce plat va trouver sa place dans la riche cuisine bourgeoise. Des frères marseillais ouvrent à Paris un restaurant baptisé « Les Trois Frères Provençaux ». Voilà comment ce plat est devenu célèbre.

Zadanie to rozwiązało prawidłowo 77% maturzystów. W powyższej wypowiedzi zdający usłyszał informacje na temat jednej z francuskich specjalności kulinarnych – słynnej marsylskiej zupy rybnej *bouillabaisse*. Aby poprawnie rozwiązać zadanie należało znaleźć w wypowiedzi wyjaśnienie, dlaczego zupa ta nazywana była daniem ubogich. Autor wypowiedzi wyjaśnia, że rybacy z Marsylii przygotowywali ją z resztek niesprzedanych ryb, stąd taka nazwa zupy. Zdający powinni skojarzyć określenie *poissons non vendus* ze zdania z fragmentem nagrania: *poissons qui leur restaient à la fin de leur journée au marché, c'est pourquoi on l'appelait « plat du pauvre. »* Zdających, którzy błędnie zaznaczyli odpowiedź A. mogło zmylić słowo *restaurant* pojawiające się w kontekście otwartej w Paryżu restauracji, która uczyniła zupę sławną, ale z wypowiedzi nie dowiadujemy się niczego na temat ceny zupy. Osoby, które wybierały odpowiedź B. być może zasugerowały się informacją z nagrania, że zupę jadło się z chlebem, ale nie było to powodem nazwania zupy *plat du pauvre*.

W grupie zadań sprawdzających ogólne rozumienie tekstu w obszarze rozumienia ze słuchu (zadanie 2. oraz zadania 3.5. i 3.6.) wyniki zdających wahały się od 82% do 93% punktów.

W zadaniu 2. należało wysłuchać czterech wypowiedzi, które łączył temat lawendy i do każdej z nich dopasować odpowiednie zdanie.

La personne

- A. est guide dans le musée de la lavande.
- B. invite à un évènement consacré à la lavande.
- C. parle du mécontentement des producteurs de lavande.
- D. décrit les étapes de la production de l'huile de lavande.
- E. donne des conseils pour utiliser des produits à base de lavande.

2.1.	2.4.
E	C

Najwyższy wynik zdający osiągnęli w zadaniu 2.1. sprawdzającym umiejętność określania intencji nadawcy/autora tekstu (93% poprawnych odpowiedzi). Maturzyści, którzy wybrali prawidłową odpowiedź zauważyli konsekwentne użycie trybu rozkazującego w wypowiedzi w połączeniu z nazwami rozmaitych produktów uzyskiwanych z lawendy: *respirez quatre gouttes d'huile de lavande, appliquez-en deux gouttes sur la peau, prenez une ou deux cuillerées à café de miel de lavande, mettez des sachets de lavande séchée dans les armoires*. Trudniejsze okazało się zadanie, które sprawdzało główną myśl wypowiedzi, tj. zadanie 2.4. i 3.6. (82% poprawnych odpowiedzi). Prawidłową odpowiedzią do zadania 2.4. było zdanie C. Dziennikarz relacjonujący wydarzenia w Prowansji mówi o akcji producentów lawendy, którzy apelują do konsumentów o pomoc w ratowaniu symbolu tego regionu. Aby prawidłowo rozwiązać to zadanie należało skojarzyć *mécontentement des producteurs de lavande* z fragmentem wypowiedzi: *panneaux « Lavande en danger » ont été plantés, [...] les agriculteurs collectent des signatures pour une pétition*. Wymienione działania producentów lawendy wyraźnie wskazują na ich niezadowolenie. Prawie 20% zdających wybrało niewłaściwą odpowiedź D. Osoby te zasugerowały się prawdopodobnie wyrażeniem *l'huile de lavande*, występującym w nagraniu i w zdaniu D. Wypowiedź 2.4. nie zawiera jednak żadnej informacji o etapach produkcji olejku lawendowego.

W zadaniu 3.6. należało wskazać, co opisuje David.

Tekst 6.**3.6. David décrit**

- A. ses études d'architecture.
- B. son voyage au Canada.
- C. son logement original.

Transkrypcja:

Moi, c'est David. Je suis étudiant en architecture à l'université de Montréal. J'ai acheté ce vieux bus scolaire pour 3000 dollars. Je l'ai transformé en appartement de 18 mètres carrés avec mes deux copains qui étudient avec moi à l'université. Je me sens tellement chez moi que le weekend, je garde mon pyjama toute la journée. Cette idée est peut-être bizarre pour vous mais, pour moi, c'est comme vivre dans une maison normale.

Poprawną odpowiedź **C.** wybrało 82% zdających. David wpadł na pomysł zamieszkania w starym autobusie, a w jego przerobieniu na wygodne mieszkanie pomogli mu koledzy ze studiów. Pomimo niedużej powierzchni (18m²) tego oryginalnego lokum, David czuje się w nim doskonale. Zdający, którzy błędnie zaznaczyli odpowiedź A. najprawdopodobniej zasugerowali się usłyszanymi w nagraniu wyrażeniami odnoszącymi się do studiów, np. *étudiant en architecture, étudier à l'université*. Jednak David wymienia tylko nazwę kierunku, który studiuje, a jego wypowiedź koncentruje się na nietypowym mieszkaniu.

W obszarze rozumienia tekstów pisanych absolwenci uzyskali nieco wyższy wynik za zadania sprawdzające ogólne rozumienie tekstu (średni wynik – 88%) niż za zadania sprawdzające umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji (średni wynik – 80%).

Zadania sprawdzające umiejętność globalnego zrozumienia tekstu miały jednak różny stopień trudności: od 68% do 94% poprawnych odpowiedzi, odpowiednio za zadanie 6.5. i 5.1.

Przyjrzyjmy się zadaniu 6.5., które sprawiło najwięcej trudności. Wymagało ono określenia intencji autora dłuższego tekstu publicystycznego. Prawidłowa odpowiedź to zdanie **A.** *présenter un phénomène de société*. Intencją autora tekstu było przedstawienie zjawiska społecznego, jakim jest używanie telefonu komórkowego przy stole, podczas posiłku. Przedstawił on wątpliwości, które ma wiele osób co do zasad *savoir-vivre*, badania dotyczące tego zjawiska oraz sugestie specjalistów w tej dziedzinie. Jednak około 20% zdających wybrało zdanie D. *exprimer son avis sur les changements des règles de savoir-vivre*. Prawdopodobnie opierali się na fakcie, że autor mówi o zmianach w zasadach *savoir-vivre*, a w tekście pojawia się wyrażenie: *de nouvelles règles de savoir-vivre*. Jednak autor nie wyraża w tekście swojej opinii na ten temat, przedstawia jedynie fakty. Osoby, które wybrały odpowiedź C. *s'opposer aux opinions des spécialistes du savoir-vivre* zasugerowały się być może użyciem w tekście wyrażen: *une étude menée par L'Université; chercheurs ont noté; spécialiste de bonnes manières*; a osoby, które wybrały odpowiedź B. słowem *téléphone*, które pojawia się kilkakrotnie w tekście, a które jest synonimem słowa *portable*, występującego w zdaniu B.

Wyniki za zadania sprawdzające umiejętność wyszukiwania określonych informacji w tekście (zadania 5.3. oraz 6.1.–6.4.) wahały się od 71% do 87% punktów. Najtrudniejszym zadaniem, sprawdzającym tę umiejętność było zadanie 6.1.

6.1. Selon le texte, actuellement, les gens

- A. hésitent à propos des normes de savoir-vivre.
- B. sont contre les nouvelles règles de savoir-vivre.
- C. restent conservateurs en ce qui concerne le savoir-vivre.
- D. appliquent dans tous les pays les mêmes règles de savoir-vivre.

Fragment tekstu:

De nos jours, de nouvelles règles de savoir-vivre ont fait leur apparition et provoquent des discussions. Faut-il attendre que votre ami ait pris des photos de son plat pour les mettre sur Instagram avant de commencer à manger ? Peut-on laisser son téléphone sur la table ?

Prawidłowo rozwiązało to zadanie 71% zdających. Aby wybrać prawidłową odpowiedź **A.** należało zwrócić uwagę na wyrażenie *provoquent des discussions* oraz na to, że kolejne zdania w tekście są pytaniami, które zadają sobie ludzie odnośnie reguł savoir-vivre związanych z używaniem telefonu komórkowego w trakcie posiłku, bo po prostu nie wiedzą, jak należy się zachować. Być może właśnie te pytania były powodem dużej atrakcyjności dystraktora B. Tym niemniej, zadawanie sobie pytań dotyczących używania telefonu przy stole nie oznacza negocjowania nowych zasad.

W obszarze rozumienia tekstów pisanych najlepiej opanowaną umiejętnością okazało się określanie głównej myśli poszczególnych części tekstu (zadanie 4. – średni wynik – 91%). Zdający właściwie dopasowali nagłówki do odpowiednich części tekstu o Aline, która podjęła ważną decyzję, aby żyć ekologicznie i taki sposób życia promować na swoim blogu. Zadanie 7., które sprawdzało umiejętność rozpoznawania związków pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu (średni wynik – 87%) również nie sprawiło zdającym kłopotów.

W części arkusza sprawdzającej znajomość środków językowych średni wynik to 78%. Zadanie 9., wymagające uzupełnienia luk w minidialogach, było łatwiejsze dla maturzystów niż zadanie 8. polegające na uzupełnieniu luk w tekście odpowiednimi wyrazami (średni wynik – odpowiednio 86% i 70%). Obie te wiązki zadań sprawdzały zarówno znajomość leksyki jak i gramatyki. Wyniki za poszczególne zadania wahały się od 57% do 97% poprawnych odpowiedzi.

W zadaniu 8. najwięcej problemów sprawiło zdającym rozwiązanie zadania 8.4.

Fragment tekstu:

Tous les genres littéraires sont représentés, plus ou moins contemporains, des classiques de la littérature mondiale aux livres historiques en **8.4.** _____ par la bande dessinée.

- A. passant
- B. lisant
- C. regardant

Prawidłowej odpowiedzi udzieliło 65% zdających. Zadanie sprawdzało znajomość leksyki. Aby wybrać prawidłową odpowiedź **A.** należało zrozumieć sens zdania, w którym jest mowa o różnych gatunkach literackich znajdujących się na platformie *BookTube*. Aby zasygnalizować, że wachlarz gatunków jest bardzo szeroki, autor używa konstrukcji *de... à: des classiques de la littérature mondiale aux livres historiques*, a następnie wspomina o jeszcze jednym gatunku, jakim jest komiks, umieszczając go w środku listy i poprzedzając

przymikiem *par*. A więc czasownik, który ma wypełnić lukę powinien odnosić się do przechodzenia od jednego gatunku literackiego do drugiego, stąd jedynym logicznym uzupełnieniem był czasownik *passer*. Atrakcyjność dystraktorów B. i C. wynikała najprawdopodobniej z faktu, iż oba zaproponowane czasowniki odnosiły się do sposobu korzystania z komiksu, jakim jest jego czytanie i oglądanie. Nie uzupełniały one jednak luki tak, aby powstało logiczne zdanie. Ponadto, czasowniki *lire* i *regarder* wykluczają użycie przymika *par*, gdyż łączą się z rzeczownikiem *bande dessinée* bezpośrednio (*en lisant la bande dessinée / en regardant la bande dessinée*).

Najtrudniejsze spośród zadań sprawdzających znajomość środków językowych okazało się zadanie 9.4., w którym należało wybrać wypowiedź poprawnie uzupełniającą lukę w minidialogu.

9.4.

X : Je fais de la musique.

Y : _____

X : Je suis dans une classe de piano.

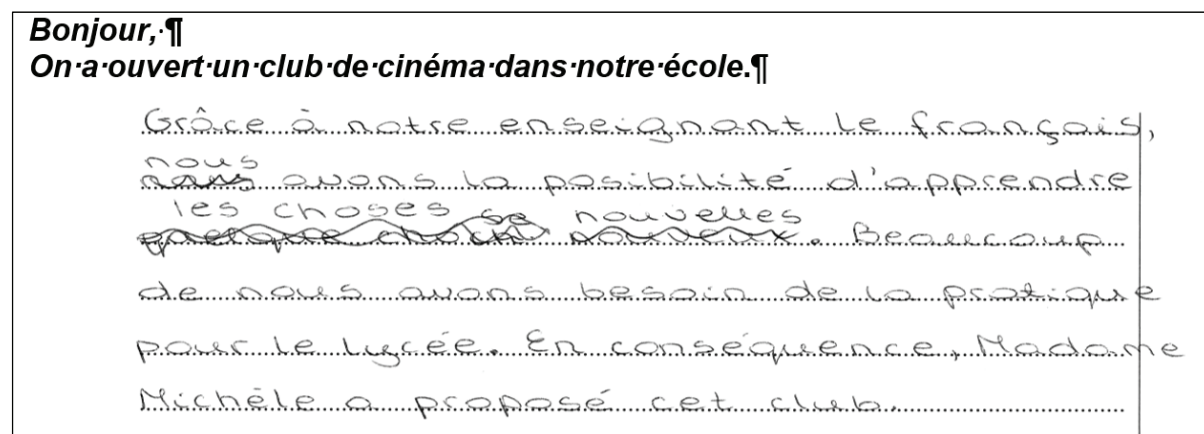
- A.** Tu joues à quoi ?
- B.** Tu joues de quoi ?
- C.** Tu joues avec quoi ?

Poprawnej odpowiedzi udzieliło 57% zdających. Czasownik *jouer* często sprawia kłopot uczniom, którzy zapominają, że przymik towarzyszący temu czasownikowi decyduje o tym, czy *jouer* jest użyte w kontekście sportowym (*jouer à* + dyscyplina sportowa), czy też muzycznym (*jouer de* + instrument muzyczny). Jeśli chcemy powiedzieć o wspólnej zabawie lub grze (z kimś) wtedy *jouer* towarzyszy przymik *avec*. Jeden z rozmówców w minidialogu precyzuje, że jest w klasie fortepianu, a więc mowa jest o instrumencie muzycznym.

Najłatwiejsze w tej części arkusza okazały się zadania 8.5. sprawdzające znajomość gramatyki (78% poprawnych odpowiedzi) i 9.1., które sprawdzało znajomość leksyki (97% poprawnych odpowiedzi). W zadaniu 8.5. zdający nie mieli kłopotów z wyborem odpowiedniego zaimka wskazującego spośród trzech opcji. Rzeczownik *univers* jest rodzaju męskiego i rozpoczyna się od samogłoski, więc należało wybrać odpowiedź **B. cet**. W zadaniu 9.1. dopasowanie synonimicznego wyrażenia *je ne suis pas en forme* do przymiotnika *malade* nie stanowiło problemu dla maturzystów.

Średni wynik za zadanie otwarte rozszerzonej odpowiedzi (zadanie 10.) to 86%. Wysoki średni wynik uzyskany w kryterium treści (86%) dowodzi, że większość zdających potrafiła skutecznie przekazać określone w poleceniu informacje i dobrze radziła sobie z ich rozwinięciem. Maturzyści nie mieli problemu z wyjaśnieniem, skąd wziął się pomysł założenia klubu filmowego w szkole. Najczęściej wymienianym pomysłodawcą był kolega, pasjonat kina, który chce popularyzować kino np. francuskie wśród uczniów szkoły albo nauczyciel, wielbiciel kina, który chce zachęcić młodzież do oglądania dobrych filmów, co ilustruje poniższy fragment pracy (Przykład 1.).

Przykład 1.

Maturzyści nie mieli też problemów z przedstawieniem zalet bycia członkiem klubu filmowego oraz zaproponowaniem wydarzenia, które klub zamierza zorganizować w najbliższym czasie. Najczęściej była to organizacja dnia filmu polskiego/francuskiego/niezależnego, festiwalu / wieczoru kina francuskiego oraz spotkanie ze znanym aktorem/reżyserem.

Realizacja podpunktu 2., w którym należało wyjaśnić warunki zapisania się do klubu, była największym wyzwaniem. Niektórzy zdający podawali tylko krótką informację, np. przyjść na spotkanie lub wpisać się na listę, nie precyzując miejsca/czasu spotkania lub nie wyjaśniając, gdzie lista jest dostępna. Pokazuje to Przykład 2., w którym zdający ograniczył się do wskazania miejsca, gdzie należy udać się, aby zapisać się do klubu, ale w żaden sposób nie rozwinął podpunktu.

Przykład 2.

Wysoki wynik zdający uzyskali w kryteriach: spójność i logika tekstu (93%) oraz zakres środków językowych (87%), natomiast trochę niższy w kryterium poprawności środków językowych (średni wynik – 79%).

Poziom rozszerzony

Średni wynik uzyskany przez absolwentów szkół ponadgimnazjalnych przystępujących do egzaminu maturalnego z języka francuskiego na poziomie rozszerzonym wyniósł 60% punktów.

Maturzyści osiągnęli najwyższe wyniki za zadania sprawdzające rozumienie tekstów pisanych (średni wynik – 72%). Gorzej poradzili sobie z rozumieniem ze słuchu (średni wynik – 64%) oraz tworzeniem wypowiedzi pisemnej (średni wynik – 62%). Najniższy wynik uzyskali za zadania sprawdzające znajomość środków językowych (średni wynik – 41%).

W obszarze rozumienia ze słuchu zdający nieco lepiej poradzili sobie z zadaniami sprawdzającymi ogólne rozumienie tekstu (zadania 1.1., 1.2., 1.3. oraz 3.5. – średni wynik 68%) niż z tymi, które wymagały znalezienia określonych informacji w tekście (zadania 2.1.–2.4. oraz 3.1.–3.4. – 62% poprawnych odpowiedzi).

Zadanie 1.2., w którym zdający mieli zdecydować, o czym mówi autor wypowiedzi, okazało się najłatwiejsze (78% poprawnych odpowiedzi) spośród zadań sprawdzających globalne rozumienie tekstu. Zdający, którzy wybrali prawidłową odpowiedź **A. des bénéfiques de l'apprentissage en ligne**, zrozumieli zapewne wymienione w wypowiedzi korzyści: *entreprise (...) économise de l'argent; absence de frais de matériels nécessaires... oraz les formateurs sont plus productifs*. Osoba mówiąca podaje argumenty przemawiające za nauką online, a następnie każdy z nich rozwija i uzasadnia. Maturzyści, którzy wybrali odpowiedź B., kierowali się najprawdopodobniej usłyszanym w nagraniu słowem *supports*. Występuje ono jednak w kontekście pomocy tradycyjnych, w nauczaniu stacjonarnym. Osoby, które wybrały odpowiedź C. zasugerowały się być może słowem *e-learning*. Pojawia się ono w wypowiedzi, ale nie ma żadnych informacji na temat metod stosowanych w tej formie nauczania.

Najtrudniejszym zadaniem w tej części arkusza było zadanie 1.3., które wymagało określenia kontekstu wypowiedzi, a dokładniej jej nadawcy.

Tekst 3.

1.3. L'homme qui parle est à présent

- A. sans emploi.
- B. conseiller en emploi.
- C. employé comme chef d'équipe.

Transkrypcja:

Je n'ai toujours pas compris pourquoi moi, pas les autres employés ? En tant que chef d'équipe dans le bâtiment, je partais en déplacement du lundi au vendredi mais cela me dérangeait pas car cette profession me convenait particulièrement. Aujourd'hui, je me sens désorienté. Je ne sais plus quoi faire... Bien sûr que j'ai fait des demandes... Et cela pas seulement pour faire quelque chose mais aussi pour pouvoir vivre. Je n'ai pas envisagé une formation mais je suis suivi par un conseiller en emploi. Qu'est-ce qui a changé dans ma vie ? Eh bien, hier je mangeais des haricots et, aujourd'hui, des patates cuites à l'eau. En revanche, cela m'a aussi permis de vivre certaines histoires avec ma famille que je n'aurais jamais pu vivre si je travaillais.

51% maturzystów zaznaczyło prawidłową odpowiedź **A**. Aby tego dokonać, należało zauważyć, że mężczyzna mówi o swojej pracy w czasie przeszłym, wymienia też działania, które podejmował: *j'ai fait des demandes* oraz przedstawia swoją obecną sytuację: *je me sens désorienté, je ne sais plus quoi faire, je suis suivi par un conseiller en emploi*. Mówi on również o obniżeniu się poziomu życia jego rodziny. Wszystko to wskazuje wyraźnie, że jest bezrobotny. Około 25% maturzystów wybrało jednak odpowiedź B. i tyle samo odpowiedź C. Wybory te można najprawdopodobniej przypisać pojawieniu się w nagraniu wyrażień: *conseiller en emploi* oraz *chef d'équipe*. Pierwsze z nich pojawia się jednak w kontekście poszukiwania nowej pracy przez mężczyznę, który zwraca się o pomoc do doradcy zawodowego. Drugie dotyczy stanowiska, na którym mężczyzna pracował w przeszłości.

Wśród zadań sprawdzających umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji (zadania 2.1.–2.4. i zadania 3.1.–3.4.) najłatwiejsze okazało się zadanie 3.2. – 66% poprawnych odpowiedzi. Wyrażenie występujące w nagraniu *je pouvais décider tout seul de mon parfum* nie pozostawiało wątpliwości co do wyboru prawidłowej odpowiedzi **B**. *Il a une grande liberté dans la création*.

Najtrudniejszym zadaniem w obszarze rozumienia ze słuchu, sprawdzającym umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji było zadanie 3.1. oparte na wywiadzie z kreatorem zapachów.

3.1. L'homme est allé en Amérique pour

- A.** acquérir de nouvelles connaissances.
- B.** travailler à l'élaboration d'une senteur.
- C.** y ouvrir son propre atelier de parfumeur.
- D.** faire une pause dans son travail de parfumeur.

Fragment tekstu:

Comme assistant parfumeur, j'ai eu l'occasion de faire mes premières combinaisons. Puis je suis parti un an à New York pour y améliorer mon savoir.

W zadaniu tym 56% zdających udzieliło poprawnej odpowiedzi. Wyrażenie *améliorer mon savoir*, którego użył twórca zapachów, mówiąc o celu wyjazdu do Nowego Jorku, jest synonimiczne do *acquérir de nouvelles connaissances*. Bardzo atrakcyjny był dystraktor B. Prawie 30% zdających wybrało tę odpowiedź. Najprawdopodobniej zasugerowali się oni zdaniem, w którym jest mowa o pierwszych perfumach tworzonych przez mężczyznę. Dotyczy ono jednak okresu jego życia przed wyjazdem do Ameryki.

W zadaniu 2., które sprawdzało umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji, należało wysłuchać wypowiedzi czterech osób na temat miejsca zamieszkania (średni wynik – 61%). Największym wyzwaniem okazało się dopasowanie właściwego zdania do wypowiedzi 2.1.

Zadanie 2.

- A. Après l'utile, c'est le tour de l'esthétique.
- B. On peut parfois trouver des villages inhabités.
- C. J'ai construit mon village loin du bruit de la ville.
- D. Les jeunes quittent les villages pour s'installer en ville.
- E. Je soutiens les petits producteurs dans la distribution de leur récolte.

2.1.

E

Transkrypcja:**2.1.**

Souvent, il y a des gens qui quittent la ville pour tenter leur chance à la campagne, en tant que maraîchers, éleveurs ou guides touristiques. Ils ont tous deux choses en commun : ils sont amoureux de la terre et veulent mettre en pratique des projets environnementaux durables. Mais le retour à la terre ne veut pas forcément dire aller à la campagne ! C'est mon cas car j'habite en ville et je gère un réseau d'agriculteurs bio dans ma région. Je les aide en achetant des légumes pour les vendre aux citoyens. Mon retour à la terre s'est fait par la conviction que c'est un drame de perdre nos agriculteurs.

Prawidłową odpowiedź **E.** wskazało 58% zdających. Aby poprawnie rozwiązać to zadanie, należało zauważyć, że zdanie E. ma taki sam sens jak zdanie z wypowiedzi: *Je les aide en achetant des légumes pour les vendre aux citoyens*. Dla zdających atrakcyjne były również zdania C. i D. Ci, którzy wybrali zdanie C. zwrócili prawdopodobnie uwagę na fragmenty wypowiedzi: *des gens qui quittent la ville pour tenter leur chance à la campagne* oraz *ils sont amoureux de la terre* i błędnie odnieśli je do osoby wypowiadającej się, podczas gdy dotyczą one innych osób. Wybór zdania D. zasugerował być może zdającym czasownik *quitter*, który w wypowiedzi odnosi się do słowa *village* a nie *ville* oraz stwierdzenie *j'habite en ville*, nieuprawniające jednak do stwierdzenia, że młodzi ludzie przenoszą się ze wsi do miasta.

Zadania z obszaru rozumienia tekstów pisanych sprawiły maturzystom najmniej kłopotów. Średni wynik to 72%. Analiza wyników w tym obszarze pokazuje, że zdający nieco lepiej poradzili sobie z zadaniami sprawdzającymi umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji (średni wynik – 68%) niż z zadaniami sprawdzającymi ogólne rozumienie tekstu (średni wynik – 63%).

Spośród zadań sprawdzających umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji najłatwiejszym okazało się zadanie 6.4. (78% poprawnych odpowiedzi). Maturzyści, którzy dobrze rozwiązali to zadanie, sprawnie połączyli zdanie **B.** *les hommes utilisent la langue pour prouver leur autonomie* z informacją w tekście: *pour l'homme, le langage (...) est utilisé pour préserver son indépendance*, mającą dokładnie to samo znaczenie.

Dość trudne okazało się zadanie 4. (średni wynik – 65%) na temat stereotypów dotyczących zwierząt, a zwłaszcza zadanie 4.4. (54% poprawnych odpowiedzi). W zadaniu tym do zdania: *Certains clichés sur les animaux sont bien justifiés*. należało przyporządkować jeden z tekstów. Prawidłowym wyborem był tekst **A.**, w którym znajduje się fragment: *Les éléphants ont réellement une mémoire d'éléphant, et les ours raffolent bien de miel...* W zdaniu tym

kluczowe jest słowo *réellement*, wskazujące na to, że dwa podane przykłady stereotypowych opinii o zwierzętach znajdują poparcie w rzeczywistości. Osoby, które wybrały tekst B. zasugerowały się być może faktem, że w tekście tym pojawiło się słowo *animaux* (w liczbie mnogiej) oraz słowem *injustifiés* przypominające co prawda słowo *justifiés* występujące w zdaniu 4.4., ale mające przeciwne znaczenie.

Najtrudniejszym zadaniem tej części arkusza było zadanie 6.3. sprawdzające umiejętność określania intencji autora tekstu.

6.3. L'auteur de ce texte

- A. analyse les relations entre les deux héros.
- B. insiste sur les différences entre deux langues.
- C. décrit la prise de conscience d'un des deux héros.
- D. se moque des problèmes linguistiques d'un des héros.

Fragment tekstu:

[...] Robinson commençait à comprendre. Il acceptait peu à peu que les choses les plus éloignées les unes des autres – comme la lune et un galet, les larmes et la pluie – puissent se ressembler au point d'être confondues, et que les mots volent d'une chose à une autre, même si ça devait un peu embrouiller les idées.

Prawidłową odpowiedź **C.** wybrało 53% zdających. Punktem wyjścia do zadań 6.1.–6.3. był tekst literacki zaczerpnięty z książki Michela Tournier, pod tytułem *Vendredi ou la vie sauvage*, zainspirowanej powieścią *Robinson Crusoe*. Odnosi się on do uczenia Piętaszka języka angielskiego przez Robinsona. Kluczowym dla rozwiązania zadania 6.3. był fragment tekstu zamieszczony powyżej zawierający wyrażenie *commencer à comprendre* mające to samo znaczenie co *prendre conscience*. Prawie 30% zdających wybrało odpowiedź D. uznając, że autor, przedstawiając sposób rozumowania Piętaszka, wyśmiewa go, co nie jest prawdą. W tekście nie występują żadne wyrażenia, które w jakikolwiek sposób oceniałyby sposób mówienia bohatera. Osoby, które wybrały zdanie A. dokonały nadinterpretacji, gdyż autor obiektywnie przedstawiając fakty nie analizuje relacji pomiędzy bohaterami. Nie dokonuje on również porównania dwóch języków, tym bardziej, że w tekście jest mowa tylko o jednym języku, tym, którego Robinson uczył Piętaszka.

Zadanie 6.5., w którym należało określić główną myśl, wspólną dla obu tekstów, rozwiązało prawidłowo 74% absolwentów. Wybrali oni odpowiedź **C.** *de différentes façons de se servir d'une langue*. Tekst pierwszy (literacki) pokazywał różnice w posługiwaniu się językiem pomiędzy Robinsonem i Piętaszkiem, a drugi tekst (publicystyczny) opisywał różnice w stosowaniu języka przez kobiety i mężczyzn. Kilkanaście procent maturzystów wybrało odpowiedź B. Jednak autorzy tekstów w żaden sposób nie odnoszą się do poprawności używanego języka.

Kłopotu nie sprawiło maturzystom zadanie 5. sprawdzające umiejętność rozpoznawania związków pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu. Średni wynik uzyskany za to zadanie wyniósł 85% punktów.

Spośród wszystkich zadań w arkuszu na poziomie rozszerzonym największą trudność sprawiły zadania sprawdzające znajomość środków językowych. Zadania otwarte (zadanie 8. i 9.) okazały się zdecydowanie trudniejsze niż zadanie zamknięte (zadanie 7.). Średni wynik to 51% w zadaniu 7., 43% w zadaniu 8. i 28% w zadaniu 9.

W zadaniu 7. zdający zazwyczaj lepiej radzą sobie z zadaniami sprawdzającymi znajomość leksyki niż z tymi, w których należy się wykazać znajomością struktur gramatycznych. Jednak w tym roku najwięcej problemów sprawiło zadanie 7.3., sprawdzające właśnie leksykę. Przyjrzyjmy się temu zadaniu.

7.3.

- A. pas
- B. coup
- C. besoin
- D. contact

Fragment tekstu:

Prendre son petit-déjeuner avec ceux que l'on aime est un premier 7.3. _____ vers une alimentation saine et le bien-être individuel.

W zadaniu tym, prawidłową odpowiedź **A.** wskazało tylko 32% maturzystów. Aby poprawnie uzupełnić lukę należało zastanowić się, czym jest śniadanie według autora tekstu. Po wpisaniu słowa *pas* powstaje wyrażenie, *un premier pas*, które oznacza rozpoczęcie drogi w danym kierunku. W przypadku tego zdania śniadanie jest pierwszym krokiem w kierunku zdrowego odżywiania. Pozostałe wyrażenia nie łączą logicznie początku i końca zdania.

W zadaniu 8. najtrudniejsze okazało się uzupełnienie luki 8.3. w zdaniu: (...) *la visite de tout ce que cette ville compte de talents : écrivains, poètes, musiciens ou 8.3. (dessin) _____*. Prawidłowo rozwiązało je 29% absolwentów. Poprawną odpowiedzią w tym zadaniu był rzeczownik *dessinateurs*.

Najwięcej problemów przysporzyło maturzystom zadanie 9., polegające na uzupełnieniu zdań wyrazami umieszczonymi w nawiasach (średni wynik 28%). Wyrazy należało wykorzystać w kolejności, w jakiej zostały podane, trzeba było natomiast napisać je w odpowiedniej formie i, w razie potrzeby, dodać brakujące wyrazy, tak aby otrzymać logiczne i gramatycznie poprawne zdanie.

Dużą trudność sprawiło zdającym uzupełnienie zdania 9.2. *C'est le guide (je / se servir) _____ pendant mon prochain voyage*. Prawidłowo rozwiązało je 20% zdających. Było to najtrudniejsze zadanie w całym arkuszu. Najczęstszym błędem popełnianym przez zdających było użycie niewłaściwego zaimka względnego, najczęściej *que* zamiast *dont*. Kolejnym, użycie niewłaściwego czasu przy odmianie czasownika *se servir*. Maturzyści, którzy udzielili nieprawidłowej odpowiedzi najczęściej wpisywali czas teraźniejszy zamiast czasu przyszłego, na który wskazywało wyrażenie *pendant mon prochain voyage*.

Zdanie 9.4. *Pour me renseigner, je me suis adressé (concierge / immeuble) _____*. poprawnie uzupełniło 21% maturzystów. Główną trudnością okazała się konstrukcja czasownika *s'adresser à*, która skutkowałą koniecznością wpisania przed słowem *concierge*: *à la* lub *au*. Po słowie *concierge* natomiast należało wpisać przyimek *de* z rodzajnikiem (*l'*) lub zaimkiem wskazującym *ce*, skróconymi ze względu na samogłoskę rozpoczynającą rzeczownik *immeuble*.

Ostatnią częścią arkusza była wypowiedź pisemna. Maturzyści mieli do wyboru napisanie rozprawki o wynajmowaniu prywatnych mieszkań turystom lub napisanie listu do władz lokalnych, z apelem o rezygnację z pokazu fajerwerków w noc sylwestrową. Najwyższy średni wynik zdający osiągnęli w kryterium spójności i logiki wypowiedzi – 74% punktów. Dość

wysokie były także wyniki w kryterium zgodności z poleceniem (średni wynik – 69%). Zdarzały się jednak prace, w których pominięty był jakiś istotny element tematu, np. rozprawki na temat wad i zalet wynajmowania prywatnych mieszkań turystom. Niektórzy zdający nie odnosili się do prywatnych mieszkań, tylko opisywali różne możliwości zakwaterowania w czasie wakacji (pensjonaty, hotele, camping itp.). W przypadku artykułów, niektórzy zdający zamiast zwrócić się z apelem o rezygnację z pokazu sztucznych ogni, opisywali tradycje związane z Sylwestrem lub inne atrakcje świąteczne. Poza tym, problemem dla części zdających było kluczowe słowo „feux d’artifice”. Używali oni słów nieistniejących w języku francuskim (zaczepniętych z innego języka lub niezrozumiałych). Jeżeli argumenty pasowały do tematu, i można było przyznać za nie punkty, taka realizacja poszczególnych części pracy była kwalifikowana na poziom niższy (maksymalnie poziom 1).

Niższy wynik zdający uzyskali w kryterium zakresu środków językowych (średni wynik – 55%). Pokazuje to, że absolwenci stosowali głównie słownictwo i struktury o wysokim stopniu pospolitości. Najmniej punktów egzaminatorzy przyznali w kryterium poprawności językowej (średni wynik – 50%). Maturzyści popełniali liczne błędy językowe, ortograficzne i interpunkcyjne, które niejednokrotnie w znacznym stopniu zaburzały komunikatywność wypowiedzi.

Wnioski

Analiza wyników egzaminu z języka francuskiego pozwala na sformułowanie następujących rad dotyczących pracy z maturzystami w kolejnych latach:

- ❖ Wyniki wyborów dokonywanych przez uczniów w zadaniach zamkniętych pokazują, że zdający bardzo często udzielają odpowiedzi, sugerując się pojedynczymi słowami występującymi w tekstach oraz w zadaniu. Istotne jest zwracanie uwagi uczniów na kontekst, w jakim poszczególne słowa się pojawiają oraz powiązanie ich z opcjami odpowiedzi w zadaniu. Wykonanie zadania z podręcznika nie powinno polegać jedynie na sprawdzeniu rozwiązań poprzez odczytywanie poprawnych odpowiedzi. Dobrą praktyką jest wymaganie od uczniów, aby potrafili uzasadnić zarówno wybór opcji właściwej, jak i powody odrzucenia opcji niepoprawnej. Dzięki temu, na egzaminie będą wybierać odpowiedzi bardziej świadomie.
- ❖ Wyniki egzaminu pokazują, że spośród zadań sprawdzających globalne rozumienie tekstu najtrudniejsze były dla zdających te, które wymagały określenia intencji nadawcy/autora tekstu, zwłaszcza w obszarze rozumienia tekstów pisanych. Warto ćwiczyć z uczniami rozwiązywanie takich zadań. Należy zwrócić im uwagę na charakterystyczny trzon zadania, np. *L'auteur du texte veut... / a l'intention de...* Powinno się też uświadamiać im, że w tego typu zadaniach należy skupiać się nie tyle na informacjach szczegółowych, co na celu wygłoszenia wypowiedzi lub napisania tekstu. Ważne jest też wprowadzanie na lekcjach czasowników, które są stosowane do wyrażania intencji, np. *conseiller, encourager, contester, analyser, faire connaître* i dopasowywanie do nich właściwych wyrażań lub zwrotów, które realizują daną funkcję językową.
- ❖ Zarówno na poziomie podstawowym, jak i rozszerzonym najtrudniejsze okazały się zadania, które sprawdzały znajomość środków językowych. Ograniczony zakres leksyki i struktur gramatycznych, którymi dysponują niektórzy maturzyści wpływa zwykle nie tylko na wynik osiągnięty przez nich w zadaniach sprawdzających tę umiejętność. Często powoduje też niższe wyniki w zadaniu sprawdzającym tworzenie wypowiedzi pisemnej, a pośrednio może też powodować błędne rozwiązanie zadań w części sprawdzającej rozumienie ze słuchu oraz rozumienie tekstów pisanych.
- ❖ W przypadku wypowiedzi pisemnych warto zwrócić uwagę uczniów na to, aby działali w sposób planowy. Niejednokrotnie maturzyści pomijają w swoich wypowiedziach elementy kluczowe dla pełnej realizacji tematu lub realizują je bardzo pobieżnie. Dobrze byłoby uświadamiać im, że napisanie pracy egzaminacyjnej musi być poprzedzone analizą tematu, przemyśleniem struktury wypowiedzi, wyselekcjonowaniem odpowiednich argumentów. W wypowiedzi pisemnej niezwykle istotną kwestią jest precyzyjny dobór słownictwa i struktur gramatycznych. Od uczniów oczekuje się, że wykażą się znajomością leksyki swoistej dla tematu. Użycie niewłaściwego kluczowego słowa może skutkować obniżeniem punktacji we wszystkich częściach pracy.
W celu poprawienia wyników zdających w zadaniu 10., wskazane byłoby przygotowanie uczniów do pisania wypowiedzi poprzez dodatkowe ćwiczenia leksykalno-gramatyczne.